

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/125/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222202498
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2222202498.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcov: 1/ A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D. E., 2/ A. F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D. E., proti žalovanej: A. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. H. XXX/XX, A. E., o zaplatenie istiny vo výške 2.500,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 7C/48/2022-140 zo dňa 21. júna 2023, v časti povolenia splátok, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti splatnosti priznanej sumy s príslušenstvom a priznanej náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie nasledovne:
I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom 2.500,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.500,- Eur od 01.06.2022 do zaplatenia, a to všetko formou splátok vo výške 100,- Eur mesačne, ktoré sú splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca, počnúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti tohto rozsudku, až do úplného zaplatenia dlžnej sumy, pričom nezaplatením čo len jednej splátky sa stáva splatnou celá nezaplatená časť istiny a úrokov z omeškania.
II. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieta.
III. Žalobcom sa náhrada trov konania nepriznáva.
2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne podľa ust. § 50a ods. 1 – 3, § 544 ods. 1 – 2, § 545 ods. 1 – 3, § 545a, § 588, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku.
3. Vecne argumentoval (v časti povolenia splátok) tým, že súd mal za to, že žaloba je v časti uplatnenej sumy 2.500,- eur dôvodná, a preto súd zaviazal žalovanú na jej zaplatenie. Súd prihliadajúc na dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalovanej (vyšší vek, dôchodkyňa), povolil žalovanej zaplatiť priznanú sumu v splátkach vo výške 100,- eur mesačne, ktoré sú splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca, počnúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti tohto rozsudku, až do úplného zaplatenia dlžnej sumy, pričom nezaplatením čo len jednej splátky sa stáva splatnou celá nezaplatená časť istiny a úrokov z omeškania.
4. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná, výlučne voči výške splátky 100 eur mesačne. Poukázala na postavenie starobnej dôchodkyne s dávkou vo výške 427,25 eur mesačne, pričom životné

minimum je 268,88 eur, platba exekučného konania predstavuje 130 eur, takže zostane jej suma 28,37 eur, a preto môže realizovať splátky len vo výške 25 eur mesačne. K odvolaniu doložila doklady o výške dôchodku. Na výzvu súdu prvej inštancie (o upresnenie či ide o odvolanie alebo len o možnosť splácať nižšími splátkami) žalovaná uviedla, že žiada o zníženie mesačnej splátky voči rozsudku.

5. Žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie nepodali, k doručenému odvolaniu žalovanej sa nevyjadrili.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti lehoty plnenia vo veci samej je vo vyhovujúcom výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vymedzeným uplatnenou odvolacou argumentáciou žalovanej, bola časť rozsudku obsiahnutá vo výroku I. o lehote na plnenie, teda splatnosť, ktorú súd prvej inštancie určil formou splátok vo výške 100 eur mesačne počnúc mesiacom po právoplatnosti rozsudku. Ostatné časti rozsudku neboli napadnuté odvolaním žiadnej zo strán, preto nadobudli právoplatnosť (§ 367 ods. 3 CSP) a nepodliehali prieskumu odvolacieho súdu.

8. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva, že súd vychádzal zo zákonom stanovenej lehoty v § 232 ods. 3 CSP, podľa druhej vety tohto ustanovenia kedy súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Túto dlhšiu lehotu súd stanoví podľa okolností daného prípadu, napr. podľa sociálnej, rodinnej situácie povinného, jeho zdravotného stavu a celkovo jeho osobných pomerov. Súd prvej inštancie odôvodnil umožnenie dlh uhradiť v splátkach vyšším vekom žalovanej a postavením dôchodkyne. Až v odvolacom konaní žalovaná poukazovala na výšku dôchodku a požadovala nižšiu splátku ako bolo určené súdom a to 25 eur mesačne.

9. V zmysle § 366 CSP pritom platí, že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

10. Z citovaných ustanovení vyplýva, že koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov (novoty) je teda prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok písm. a) až d) citovaného ustanovenia. Žalovaná pritom netvrdila a ani odvolací súd nezistil, že by ktorákoľvek z podmienok v zmysle § 366 písm. a) až d) bola v danom prípade splnená. Poukázanie na výšku dôchodku, z ktorých sa vyvodzuje požiadavka na stanovenie nižšej splátky a tým dlhšej lehoty na plnenie, je pritom prostriedkom procesnej obrany v zmysle § 149 CSP. Žalovanej až v odvolaní uplatnené novoty sú preto ako odvolací dôvod neprípustné.

11. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu celého dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia,

ktorým sa takáto výhoda poskytla (resp. v časovom intervale takéto rozpätie prekračujúcom nanajvyš nepatrne) a to i pri zohľadnení okolností získania žalovaným nespornej výhody (odkladu) už praktickým donútením žalobcu uplatniť právo na súde.

12. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že princípu vyváženej ochrany práv oboch strán sporu i so zreteľom k okolnostiam vlastným tejto konkrétnej zodpovedá lehota na plnenie a povolenie splátok tak ako rozhodol súd prvej inštancie. Podľa názoru odvolacieho súdu sú dané dôvody v zmysle § 232 ods. 3 veta druhá CSP, na základe ktorých je dôvodné určiť, že peňažné plnenie možno umožniť žalovanej vykonať aj v splátkach, súd prvej inštancie správne určil výšku mesačnej splátky s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

13. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti lehoty plnenia, vrátane rozhodnutia o náhrade trov konania, ako vecne správny potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offio podľa § 255 ods. 1 CSP, čím potom v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešným žalobcom vznikol zásadne nárok na plnú náhradu trov konania proti neúspešnej žalovanej. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade boli žalobcovia v odvolacom konaní pasívni, nevykonali žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnili, ani nevyčíslili a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z Článku 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúceho procesnú ekonómiu, keďže rozhodovanie postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku najskôr o nároku na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, že žalobcom žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného sporového konania.

15. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).